

Dunaj ako cestu vidí každý inak

Šimon Kučera
Bratislava

Na Dunaji v Bratislave možno z času na čas vidieť loď naloženú autami, ako ide ďalej na západ. Autá zo Slovenska sa však na nej nevezú. Ide o vozidlá z Maďarska smerujúce do Rakúska. Lodná doprava je síce jedným z najekologickejších spôsobov dopravy na svete, jej mínusom je však čas. Slovenská lodná preprava automobilov prakticky od deväťdesiatych rokov nefunguje.

„O vývoze vyrobených áut rozhoduje samotný výrobca,“ povedala Karolína Ducká z ministerstva dopravy. Do roku 1998 fungovala na Slovensku pravidelná lodná doprava z automobilky Volkswagen Slovakia, ktorá sa nachádzala v blízkosti splavnej cesty. Slovenské automobilky však najčastejšie využívajú na export svojich vozidiel cestnú a železničnú dopravu. „Trendom súčasnosti je presun ťažkej nákladnej dopravy na koľajnice v systéme kombinovanej dopravy, ktorú dnes zastrešujú predovšetkým intermodálne terminály,“ dodala Ducká. Intermodálne terminály sú špecializované prekladiskové zariadenia na prekladanie intermodálnych nákladových jednotiek a manipulovanie s cestnými návesmi.

Väčšina európskych prístavov je upravená aj na prepravu automobilov. Bratislavský prístav však nemá technické parametre na realizáciu veľkých prekládok pomocou Ro-Ro techniky. „Slovensko v súčasnosti nedisponuje žiadnou technológiou Ro-Ro na vnútrozemských vodných

Lodná doprava na Slovensku pokrívá. Na snímke sú autá na Dunaji v Bratislave, ktoré však prevážajú z Maďarska.

cestách,“ povedal Martin Jurkovič zo Žilinskej univerzity z katedry vodnej dopravy. Lodná preprava pomocou Ro-Ro lodí má svoje špecifiká, prístavná hrana musí byť usposobená na náklad automobilov, Ro-Ro plocha je skladová plocha, na ktorú sa následne umiestnia automobily po vlastnej osi. V minulosti sa používali upravené člny typu Dunaj-Európa, ale pre poškodenia tovaru a malú kapacitu sa táto technológia prejavila ako neúčinná. Pre efektívnejšie využívanie lodnej dopravy na Slovensku by museli prístavy prejsť modernizáciou.

„Vnútrozemská vodná doprava je vhodná najmä na prepravu veľkoobjemových tovarov sypkých, tekutých - uhlie, rudy, produkty z ropy a pod. Na tieto komodity sa využíva hlavne prístav Bratislava,“ do-

„O vývoze vyrobených áut rozhoduje samotný výrobca.“

Karolína Ducká
ministerstva dopravy

dal Jurkovič. Ešte v roku 2011 bolo prepravených po Dunaji 346 osobných motorových vozidiel z Bratislavy do Nemecka. V tomto roku sa eviduje export 64 nákladných motorových vozidiel z Bulharska na Slovensko. Ducká ďalej dodáva, že „každý druh dopravy (cestná, želez-

ničná, vodná, letecká) má svoje špecifiká, ktoré vyplývajú zo samotnej infraštruktúry, prepravných jednotiek a prekladovej infraštruktúry.“

Najväčšia slovenská automobilka Volkswagen Slovakia exportuje ročne 400-tisíc vozidiel. „Z bratislavského závodu odchádzajú vyrobené vozidlá kamiónmi a vlakmi,“ povedala hovorkyňa Volkswagenu Slovakia Lucia Kovarovič Makayová. Až 86 percent produkcie automobilového priemyslu prichádza do európskych konsolidačných bodov, teda do železničných staníc. „Nasou snahou je zvyšovať podiel železničnej dopravy aj z pohľadu ekológie,“ dodala. Automobilka vyváža autá do 150 krajín sveta - do Číny 22 percent, do USA 18 percent a do Nemecka 14 percent.

Slovenské automobilky využívajú najmä kombinovanú dopravu, kvôli lepšej časovej spoľahlivosti a hlavne úsporám na životnom prostredí. „Príkladom je novovybudovaný závod Jaguar v Nitre-Lužiankach, kde Železnice Slovenskej republiky z vlastných zdrojov vybudovali terminál, ktorý umožní exportovať hotové výrobky nielen z priemyselného parku, ale aj celého okolia,“ dodala Ducká.

Trend v preprave automobilov vidí najmä v kombinovanej doprave, kde ministerstvo dopravy a výstavby prijalo koncepciu na jej rozvoj. Takisto rezort dopravy poskytol podporu pre železničných dopravcov zo štátneho rozpočtu, tá slúži na zníženie poplatku za využívanie železničnej prepravy.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

— stručne

Infláciu ťahali regulované ceny a potraviny

Rast cien v auguste 2019 opäť podporili regulované ceny, ale aj ceny potravín a leteniek. V auguste 2019 miera medziročnej inflácie v úhrne dosiahla hodnotu 2,8 %, ukázali to údaje Štatistického úradu. Najvýraznejší medziročný nárast zaznamenali ceny v doprave, a to až o 1,6 %. Ceny potravín a nealkoholických nápojov v auguste priemerne vzrástli o 0,1 %, dynamika ich medziročného rastu sa opäť zrýchliła zo 4,7 % na 5,2 %. „Inflácia by sa v nasledujúcich mesiacoch mala stále pohybovať okolo úrovne 3 %. Proinflačne by mali pôsobiť vyššie ceny potravín i pokračujúci prenos vyšších

miezd v ekonomike do cien služieb,“ povedal analytik UniCredit Bank Lubomír Koršňák. (tasf)

Oddnes platia pri elektronických platbách nové podmienky

Majitelia platobných kariet budú na internete platiť oddnes bezpečnejšie. Zavedú sa tzv. dvojfaktorové overenie držiteľa karty. Zmena vyplýva z európskej smernice o platobných službách.

Ludia by mali vedieť svoje PIN kódy, prípadne ich mať niekde poruke, upozorňuje bezpečnostný konzultant Aliter Technologies Tomáš Bartek. Platobný terminál totiž podľa neho môže vyzvať zákazníka na zadanie PIN kódu k fyzickej karte, aj v prípade, že sa platba realizuje bezkontaktné mobilom. Takáto situácia nastane, ak klient pri opakovanej bezkontaktné platbe dosiahne sumu 150 eur alebo pri každej piatej platbe bez PIN kódu za 24 hodín. PIN kód môže byť pri určitých bezkontaktných platbách vyžadovaný aj pri nižšej sume ako 20 eur. Banky preto odporúčajú mať pri sebe fyzickú platobnú kartu, nie iba virtuálnu kartu v mobilnom telefóne. (sita, tasf)

Diaľničári opravujú úseky D1 a D2

Národná diaľničná spoločnosť (NDS) opraví vozovky na diaľničných úsekoch D1 a D2 v Bratislave. Práce na úsekoch D1 Mierová ulica - Senec a D2 tunel Sitina - križovatka Lamač budú trvať od večera 13. septembra do rána v pondelok 16. septembra. Na uvedených úsekoch musia motoristi počítať s obmedzeniami v doprave. NDS zároveň informovala, že zosuv svahu a krajnice na D1 pri Trnave, ktorý nastal z dôvodu nepriaznivých klimatických a poveternostných vplyvov, sa jej vo štvrtok podarilo zastabilizovať. Doprava je obnovená v troch jazdných pruhoch. (sita)